

Kinderarmoede stijgt in België

In het realiseren van de duurzame ontwikkelingsdoelen engageerde België zich om tegen 2030 het risico op armoede of sociale uitsluiting te verlagen. Elk jaar verschijnt er een Armoedebareometer¹ die deze evolutie opvolgt. Wat blijkt: doorheen de jaren daalde het aantal mensen met een risico op armoede. Dat is goed nieuws om de doelstelling in 2030 te halen. Maar wat is nieuw én verontrustend? Sinds 2024 stijgt opnieuw de kinderarmoede!

Inzetten op sociale bescherming zorgt voor een afname van de armoede. Maar de plannen van de Arizona-regering doen net het omgekeerde.

Kinderen getroffen

De Armoedebareometer die dit najaar verscheen, illustreert dat alle leeftijdsgroepen, met uitzondering van de groep van 0 tot 17 jaar een daling kent van het armoederisico. Bij de kinderen en jongeren is er voor het eerst sinds de start van de opvolging (2019) een stijging van het risico op armoede. Dat betekent dat dit kinderen zijn die onvoldoende middelen hebben om menswaardig te leven en volwaardig te participeren in onze Belgische samenleving. De Kansarmoede-index van Kind en Gezin bevestigt deze evolutie. Dit instrument toont dat in 2024 12,17% van de kinderen van 0 tot 3 jaar in kansarmoede opgroeien. Deze kinderen wonen in gezinnen die het moeilijk hebben op een of meerdere levensdomeinen (huisvesting, inkomen, arbeidssituatie, opleiding, gezondheid en stimulatie niveau van het kind). Ze krijgen bijvoorbeeld onvoldoende gezonde voeding, geen goede kleding en schoenen, wonen in ongezonde gebouwen, enz. Bijna de helft van deze jonge kinderen kampt met problemen op 3 van de 6 levensdomeinen. Bij 9% van de kinderen in kansarmoede gaat het om alle levensdomeinen.

We weten dat de eerste jaren cruciaal zijn voor de ontwikkeling en latere kansen van kinderen. Als de kinderarmoede vandaag stijgt, dan heeft dit ook gevolgen voor de armoedetoestand van morgen.

Naar een kille samenleving?

Inzetten op sociale bescherming, zoals het versterken van de laagste inkomens, zorgt voor een afname van de armoede. Dat blijkt ook uit de Armoedebareometer. Maar de plannen van de Arizona-regering doen net het omgekeerde. Leeflonen worden geplafonneerd, ziekte-uitkeringen geschorst, nieuw-

komers ontvangen de eerste vijf jaar van hun verblijf geen leefloon, en ook de beperking van de werkloosheidsuitkeringen in de tijd zal voor inkomensverlies zorgen. Tegelijk zullen er ook besparingen volgen in de gezondheidsbegroting. Ook dat is een extra drempel voor kwetsbare gezinnen. Het zijn maatregelen die de armoede waarschijnlijk doen toenemen in plaats van afnemen. Dat is een verglijden naar een kille samenleving. Het is een evolutie waar het COV niet achter kan staan.

Schoolteams in het oog van de storm

Schoolteams zien vandaag al wat kinderarmoede betekent: kinderen komen met honger naar school, hebben 's middags geen gevulde (gezonde) brooddoos mee, vinden thuis geen veilig nest om kind te zijn, ... Als de kinderarmoede stijgt, zullen ook deze schrijnende situaties toenemen. Dat merken scholen niet enkel aan onbetaalde schoolrekeningen, een toename van administratie en andere bijkomende opdrachten, maar ook aan een afnemende veerkracht bij de leerlingen én het onderwijspersoneel.

Scholen moeten veilige havens kunnen zijn én blijven zodat kinderen kansen krijgen om te ontwikkelen en het onderwijspersoneel de ruimte heeft om zich 100% aan die taak te wijden. Dat kunnen scholen niet alleen. Maar door besparingen op de verschillende beleidsdomeinen worden structurele samenwerkingen binnen en buiten onderwijs moeilijk. Zo maken de lokale besturen nu hun meerjarenbegroting. Ze krijgen bijkomende taken en moeten daardoor keuzes maken in de verdeling van hun middelen. Helaas gebeurt dat niet overal met een hart voor onderwijs. Het COV is ongerust over deze ontwikkelingen. Het moet anders, we laten dit thema niet los!

TEKST
Eva Tiquet

1. <https://www.decenniumdoelen.be/armoedebareometer/armoedebareometer-2025>